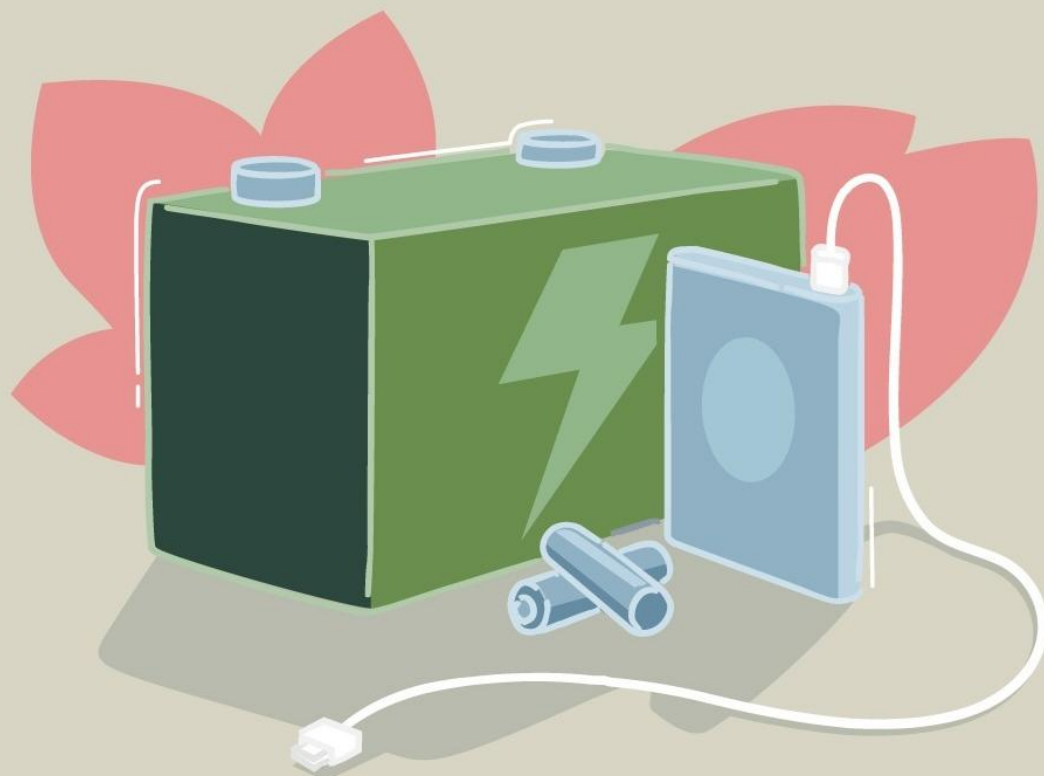

Soveltamisohje akkuasetuksesta

Tekijä Jaana Mäenpää

Sisällys

1	Johdanto	3
2	Akkuasetuksen artiklat, joita soveltamisohje koskee	5
2.1	Artikla 59	6
2.2	Artikla 60	8
2.3	Artikla 61	10
2.4	Artikla 62	12
2.5	Artikla 65	13
2.6	Artikla 75	14
2.7	Artikla 76	17
3	Keräysverkostoa koskevien vaatimuksien ohje	19
3.1	Yleiset vaatimukset	19
3.2	Kannettavat akut ja paristot	19
3.3	Kevyiden liikkumisvälineiden akut	20
3.4	Ajoneuvoakut	20
3.5	Teollisuusakut	20
3.5.1	Alle 50 kiloiset teollisuusakut	20
3.5.2	Yli 50 kiloiset teollisuusakut	21
3.6	Ajovoima-akut	21
4	Jakelijoiden vastaanottovaatimuksien ohje	22
4.1	Jakelijat, jotka myyvät akkuja ja paristoja vähittäismyyntipaikassaan:	22
4.2	Jakelijat, jotka myyvät akkuja ja paristoja etäsopimuksilla Suomen sisällä	24
5	Raportointivaatimuksien ohje	25
5.1	Tuottajayhteisöjen raportointi	25
5.2	Tuottajien raportointi	25
5.3	Muiden kuin tuottajien raportointi	25
5.3.1	Suomessa syntynyt akkujäte	25
5.3.2	Ulkomailta maahantuotu akkujäte	26

1 Johdanto

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1542 akuista ja paristoista ja jäteakuista ja -paristoista (myöhemmin akkuasetus) annettiin 12.7.2023 ja se tuli voimaan 17.8.2023. Asetuksen soveltaminen alkoi 18.2.2024. Akkuasetuksen VIII -luku: jäteakkujen ja -paristojen jätahuolto tulee voimaan 18.8.2025. Akkuasetus kattaa akkujen ja paristojen koko elinkaaren ja sen keskeiset tavoitteet ovat:

- Sisämarkkinoiden toiminnan vahvistaminen,
- Kiertotalouden edistäminen,
- Ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten vähentäminen akkujen ja paristojen elinkaaren kaikissa vaiheissa.

Akkuasetusta sovelletaan sellaisenaan ja se on kaikilta osiltaan velvoittava. Asetuksen säännöksiä ei lähtökohtaisesti toisteta kansallisessa lainsäädännössä. Mikäli asetuksen säännöksiä joudutaan esimerkiksi selkeyden vuoksi toistamaan, tulee kansallisesta säädöksestä käydä selvästi ilmi, että siinä oleva sääntely on peräisin asetuksesta, ja siinä tulee nimenomaisesti ilmaista, mitkä säännökset toistetaan. Asetusta ei myöskään selitetä tai tulkita kansallisella sääntelyllä. Mikäli asetuksen teksti on tulkinnanvaraista, asia ratkaistaan asetuksen tulkinnalla. Viime kädessä tulkinnan ratkaisee EU-tuomioistuin. Kansalliseen lainsäädäntöön voidaan tarvittaessa lisätä informatiivisia viittauksia EU-asetukseen.

Tämän soveltamisohjeen tarkoituksena on selventää akkuasetuksen artikloissa 59, 60 ja 61 säänneltyjä keräysverkostovaatimuksia, artiklassa 62 säänneltyä jakelijoiden vastaanottovelvoitteita sekä artikloissa 65, 75 ja 76 säänneltyjä kirjanpitovelvoitteita ja raportointivelvoitteita. Soveltamisohje ottaa erityisesti kantaa siihen mitä artikloissa 59, 60 ja 61 säännellyt keräysverkoston kattavuus tarkoittaa Suomessa eri akkuluokille, miten artiklassa 62 säänneltyt välitön läheisyys sekä läheisyys tulkitaan jakelijoiden keräysvelvoitteen osalta eri akkuluokille sekä selvennetään artikloissa 75 ja 76 säänneltyjen raportointivelvoitteiden vaatimuksia, toimijoiden raportointivelvoitteiden jakoa ja tarkennetaan raportoitavien tietojen toimittamista eri tahoille.

Tässä ohjeessa tarkoitetaan:

- akkujen alueellisella keräyspisteellä tuottajayhteisön järjestämää akkujen ja paristojen keräyspistettä, johon voidaan palauttaa maksutta akkuja ja paristoja. Alueellisella keräyspisteellä ei tarkoiteta jakelijan vastaanottopistettä, ellei kyseisen jakelija ole asiasta erikseen sopinut tuottajayhteisön kanssa.
- vähittäismyyntipaikalla kuluttajille ja yritykselle akkuja ja paristoja tarjoavia myymälöitä, joista tuotteita voi ostaa yksittäin tai erissä. Vähittäismyyntipaikalla ei kuitenkaan tarkoiteta tukkumyymälää.

2 Akkuasetuksen artiklat, joita soveltamisohje koskee

Akkuasetuksen artiklan 3 kohdan 1 alakohdissa 9, 11, 12, 13 ja 14 määritellään, että:

- 'kannettavalla akulla tai paristolla' tarkoitetaan akkua tai paristoa, joka on suljettu, painaa enintään 5 kg, jota ei ole erityisesti suunniteltu teollisuuskäyttöön ja joka ei ole sähköajoneuvon ajovoima-akku, kevyen liikkumisvälineen akku eikä ajoneuvoakku.
- 'kevyen liikkumisvälineen akulla' tarkoitetaan akkua, joka on suljettu ja painaa enintään 25 kg ja joka on erityisesti suunniteltu tuottamaan sähköenergiaa ajovoimaa varten pyörillä varustetuissa kulkuneuvoissa, joiden voimanlähteenä voi olla pelkkä sähkömoottori tai moottorin ja ihmisen voiman yhdistelmä, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 168/2013 (1) tarkoitetut L-luokan tyyppihyväksytyt ajoneuvot, ja joka ei ole sähköajoneuvon ajovoima-akku.
- 'ajoneuvoakulla' tarkoitetaan akkua, joka on erityisesti suunniteltu antamaan sähköenergiaa käynnistykseen, valaistukseen tai sytytykseen ja jota voidaan käyttää myös lisä- tai varaenergianlähteenä ajoneuvoissa, muissa liikkumisvälineissä tai koneissa.
- 'teollisuusakulla' tarkoitetaan akkua tai paristoa, joka on erityisesti suunniteltu teollisuuskäyttöön, joka on tarkoitettu teollisuuskäyttöön sen jälkeen, kun se on valmisteltu käyttötarkoituksen muuttamiseen tai kun sen käyttötarkoitus on muutettu, tai mitä tahansa muuta yli 5 kg painavaa akkua tai paristoa, ja joka ei ole sähköajoneuvon ajovoima-akku, kevyen liikkumisvälineen akku tai ajoneuvoakku.
- 'sähköajoneuvon ajovoima-akulla' tarkoitetaan akkua, joka on erityisesti suunniteltu tuottamaan sähköenergiaa ajovoimaa varten L-luokan hybridi- tai sähköajoneuvoissa asetuksen (EU) N:o 168/2013 mukaisesti ja joka painaa yli 25 kg, tai akkua, joka on erityisesti suunniteltu tuottamaan sähköenergiaa ajovoimaa varten M-, N- tai O-luokan hybridi- tai sähköajoneuvoissa asetuksen (EU) 2018/858 mukaisesti.

2.1 Artikla 59

Kannettavien jäteakkujen ja -paristojen keräys

1. Kannettavien akkujen ja paristojen tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on varmistettava, että kaikki kannettavat jäteakut ja -paristot kerätään erikseen niiden luonteesta, kemiallisesta koostumuksesta, kunnosta, tavaramerkistä tai alkuperästä riippumatta sen jäsenvaltion alueella, jossa ne asettavat kannettavia akkuja ja paristoja ensimmäistä kertaa saataville markkinoilla. Tätä varten niiden on

- a) perustettava kannettavien jäteakkujen ja -paristojen vastaanotto- ja keräysjärjestelmä;
- b) tarjottava kannettavien jäteakkujen ja -paristojen keräystä maksutta 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuille tahoille ja huolehdittava kannettavien jäteakkujen ja -paristojen keräyksestä kaikilta tahoilta, jotka ovat hyödyntäneet tätä mahdollisuutta, jäljempänä 'keräysverkostoon liitetyt kannettavien jäteakkujen ja -paristojen keräyspisteet';
- c) huolehdittava tarvittavista käytännön järjestelyistä kannettavien jäteakkujen ja -paristojen keräystä ja kuljetusta varten, mukaan lukien sopivien Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/68/EY vaatimukset täyttävien keräys- ja kuljetussäiliöiden tarjoaminen maksutta keräysverkostoon liitetuille kannettavien jäteakkujen ja -paristojen keräyspisteille;
- d) kerättävä keräysverkostoon liitettyihin keräyspisteisiin kerätyt kannettavat jäteakut ja -paristot maksutta ja riittävän tiheästi suhteessa keräysverkostoon liitettyjen keräyspisteiden kattamaan alueeseen ja keräysverkostoon liitettyjen kannettavien jäteakkujen ja -paristojen keräyspisteiden kautta yleensä kerättävien kannettavien jäteakkujen ja -paristojen määrään ja vaarallisuuteen;
- e) kerättävä sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta poistetut kannettavat jäteakut ja -paristot maksutta ja riittävän tiheästi suhteessa kannettavien jäteakkujen ja -paristojen määrään ja vaarallisuuteen;
- f) varmistettava, että jätehuoltotoimija käsittelee keräysverkostoon liitetystä kannettavien jäteakkujen ja -paristojen keräyspisteistä kerätyt ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta poistetut kannettavat jäteakut ja -paristot luvan saaneessa laitoksessa 70 artiklan mukaisesti.

2. Kannettavien akkujen ja paristojen tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on varmistettava, että kannettavien jäteakkujen ja -paristojen vastaanotto- ja keräysjärjestelmä

- a) muodostuu keräyspisteistä, jotka ne perustavat yhteistyössä yhden tai useamman seuraavan tahon kanssa:
 - i) jakelijoiden kanssa 62 artiklan mukaisesti;

ii) romuajoneuvojen käsittelylaitosten, joihin sovelletaan direktiiviä 2000/53/EY, kanssa;

iii) viranomaisten tai jätehuollosta niiden puolesta huolehtivien kolmansien osapuolten kanssa 66 artiklan mukaisesti;

iv) vapaaehtoisten keräyspisteiden kanssa 67 artiklan mukaisesti;

v) sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelylaitosten, joihin sovelletaan direktiiviä 2012/19/EU, kanssa; ja

b) kattaa jäsenvaltion koko alueen ottaen huomioon väestön koko ja väestötiheys, kannettavien jäteakkujen ja -paristojen odotettu määrä sekä käytettävyyden ja läheisyys loppukäyttäjien kannalta, rajoittumatta alueisiin, joilla kannettavien jäteakkujen ja -paristojen keräys ja sen jälkeinen jätehuolto on kannattavaa.

3. Kannettavien akkujen ja paristojen tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on saavutettava vähintään seuraavat keräystavoitteet käytettyjen kannettavien akkujen ja paristojen osalta:

a) 45 prosenttia viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023;

b) 63 prosenttia viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2027;

c) 73 prosenttia viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2030.

Tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on laskettava tässä kohdassa tarkoitettu keräysaste liitteen XI mukaisesti.

4. Loppukäyttäjien on voitava jättää käytettyjä kannettavia akkuja ja paristoja 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin keräyspisteisiin, eikä heiltä saa periä maksua eikä heitä saa velvoittaa ostamaan uutta akkua tai paristoa eikä edellyttää, että kannettava akku tai paristo on oltava ostettu tuottajilta, jotka ovat perustaneet keräyspisteen.

5. Edellä olevan 2 kohdan a alakohdan i, iii ja iv alakohdan mukaisesti perustettuihin keräyspisteisiin ei sovelleta direktiivin 2008/98/EY rekisteröinti- tai lupavaatimuksia.

6. Jäsenvaltiot voivat hyväksyä toimenpiteitä, joilla edellytetään, että tämän artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut keräyspisteet voivat kerätä kannettavia jäteakkuja ja -paristoja ainoastaan, jos ne ovat tehneet sopimuksen tuottajien kanssa tai tuottajayhteisöjen kanssa, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

7. Kun otetaan huomioon markkinoiden odotettu kehitys ja ladattavien kannettavien akkujen ja paristojen arvioidun käyttöiän pidentyminen ja jotta keräykseen käytettävissä olevien kannettavien jäteakkujen ja -paristojen todellinen määrä saadaan paremmin selville, komissiolle siirretään valta antaa viimeistään 18 päivänä elokuuta 2027 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä liitteessä XI vahvistetun kannettavien akkujen ja paristojen keräysasteen laskennassa käytettävän menetelmän muuttamiseksi ja tämän artiklan 3 kohdassa säädetyn keräystavoitteen muuttamiseksi tarkoituksena mukauttaa keräystavoite uuteen menetelmään säilyttäen samalla tavoitetaso ja määräajat ennallaan.

2.2 Artikla 60

Kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen keräys

1. Kevyiden liikkumisvälineiden akkujen tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on varmistettava, että kaikki kevyiden liikkumisvälineiden jäteakut kerätään erikseen niiden luonteesta, kemiallisesta koostumuksesta, kunnosta, tavaramerkistä tai alkuperästä riippumatta sen jäsenvaltion alueella, jossa ne asettavat akkuja ensimmäistä kertaa saataville markkinoilla. Tätä varten niiden on

- a) perustettava kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen vastaanotto- ja keräysjärjestelmä;
- b) tarjottava kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen keräystä maksutta 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuille tahoille ja huolehdittava kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen keräyksestä kaikilta tahoilta, jotka ovat hyödyntäneet tätä mahdollisuutta, jäljempänä 'keräysverkostoon liitetty kevyiden liikkumisvälineiden akkujen keräyspisteet';
- c) huolehdittava tarvittavista käytännön järjestelyistä kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen keräystä ja kuljetusta varten, mukaan lukien sopivien direktiivin 2008/68/EY vaatimukset täyttävien keräys- ja kuljetussäiliöiden tarjoaminen maksutta keräysverkostoon liitetuille kevyiden liikkumisvälineiden akkujen keräyspisteille;
- d) kerättävä keräysverkostoon liitettyihin kevyiden liikkumisvälineiden akkujen keräyspisteisiin kerätyt kevyiden liikkumisvälineiden jäteakut maksutta ja riittävän tiheästi suhteessa keräyspisteiden kattamaan alueeseen ja niiden kautta yleensä kerättävien kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen määrään ja vaarallisuuteen;
- e) kerättävä sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta poistetut kevyiden liikkumisvälineiden jäteakut maksutta ja riittävän tiheästi suhteessa kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen määrään ja vaarallisuuteen;
- f) varmistettava, että jätehuoltotoimija käsittelee keräysverkostoon liitetystä kevyiden liikkumisvälineiden akkujen keräyspisteistä kerätyt ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta poistetut kevyiden liikkumisvälineiden jäteakut luvan saaneessa laitoksessa 70 artiklan mukaisesti.

2. Kevyiden liikkumisvälineiden akkujen tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on varmistettava, että kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen vastaanotto- ja keräysjärjestelmä

- a) muodostuu keräyspisteistä, jotka ne perustavat yhteistyössä yhden tai useamman seuraavan tahon kanssa:
 - i) jakelijoiden kanssa 62 artiklan mukaisesti;

ii) romuajoneuvojen käsittelylaitosten, joihin sovelletaan direktiiviä 2000/53/EY, kanssa;

iii) viranomaisten tai jätehuollosta niiden puolesta huolehtivien kolmansien osapuolten kanssa 66 artiklan mukaisesti;

iv) vapaaehtoisten keräyspisteiden kanssa 67 artiklan mukaisesti;

v) sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelylaitosten, joihin sovelletaan direktiiviä 2012/19/EU, kanssa; ja

b) kattaa jäsenvaltion koko alueen ottaen huomioon väestön koko ja väestötiheys, kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen odotettu määrä sekä käytettävyys ja läheisyys loppukäyttäjien kannalta, rajoittumatta alueisiin, joilla kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen keräys ja sen jälkeinen jätehuolto on kannattavaa.

3. Kevyiden liikkumisvälineiden akkujen tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on saavutettava ja ylläpidettävä pysyvästi vähintään seuraavat kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen keräystavoitteet:

a) 51 prosenttia viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2028;

b) 61 prosenttia viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2031.

Kevyiden liikkumisvälineiden akkujen tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on laskettava tässä kohdassa tarkoitettu keräysaste liitteen XI mukaisesti.

4. Kevyiden liikkumisvälineiden akkujen tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on

a) perustettava 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuille keräyspisteille soveltuva keräysinfrastruktuuri kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen, jotka täyttävät sovellettavat turvallisuusvaatimukset, erilliskeräystä varten ja katettava tarvittavat kyseisille keräyspisteille takaisinotosta aiheutuvat kustannukset; keräyspisteessä on oltava soveltuvat säiliöt tällaisten jäteakkujen keräystä ja tilapäistä varastointia varten, ottaen huomioon näiden keräyspisteiden kautta todennäköisesti kerättävien kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen määrä ja vaarallisuus;

b) kerättävä kevyiden liikkumisvälineiden jäteakut 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista keräyspisteistä riittävän tiheästi suhteessa erilliskeräysinfrastruktuuriin varastointikapasiteettiin ja näiden keräyspisteiden kautta yleensä kerättävien jäteakkujen määrään ja vaarallisuuteen; ja

c) huolehdittava tämän artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista keräyspisteistä kerättyjen kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen toimittamisesta luvan saaneisiin käsittelylaitoksiin 70 ja 73 artiklan mukaisesti.

5. Loppukäyttäjien on voitava jättää kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkuja 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin keräyspisteisiin, eikä heiltä saa periä maksua eikä heitä saa velvoittaa ostamaan uutta akkua eikä edellyttää, että kevyiden liikkumisvälineiden akku on oltava ostettu tuottajalta, joka on perustanut keräyspisteen.

6. Edellä olevan 2 kohdan a alakohdan i, iii ja iv alakohdan mukaisesti perustettuihin keräyspisteisiin ei sovelleta direktiivin 2008/98/EY rekisteröinti- tai lupavaatimuksia.

7. Jäsenvaltiot voivat hyväksyä toimenpiteitä, joilla edellytetään, että tämän artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen keräyspisteiden kerätyt kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkuja ainoastaan, jos ne ovat tehneet sopimuksen tuottajien kanssa tai tuottajayhteisöjen kanssa, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

8. Kun otetaan huomioon markkinoiden odotettu kehitys ja kevyiden liikkumisvälineiden akkujen arvioidun käyttöiän pidentyminen ja jotta keräykseen käytettävissä olevien kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen todellinen määrä saadaan paremmin selville, komissiolle siirretään valta antaa viimeistään 18 päivänä elokuuta 2027 89 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä liitteessä XI vahvistetun kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen keräysasteen laskennassa käytettävän menetelmän muuttamiseksi ja tämän artiklan 3 kohdassa säädetyn keräystavoitteen muuttamiseksi tarkoituksena mukauttaa keräystavoite uuteen menetelmään säilyttäen samalla tavoitetaso ja määräajat ennallaan.

2.3 Artikla 61

Jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen keräys

1. Ajoneuvoakkujen, teollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen ajovoima-akkujen tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on otettava takaisin maksutta ja velvoittamatta loppukäyttäjää ostamaan uusi akku ja edellyttämättä, että akku on ostettu niiltä, sekä varmistettava, että kaikki jäteajoneuvoakut, jäteteollisuusakut ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akut, kunkin sellaisen akun luonteesta, kemiallisesta koostumuksesta, kunnosta, tavaramerkistä tai alkuperästä riippumatta, jonka ne ovat asettaneet ensimmäistä kertaa saataville markkinoilla kyseisen jäsenvaltion alueella, kerätään erikseen. Tätä varten niiden on suostuttava ottamaan jäteajoneuvoakut, jäteteollisuusakut ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akut takaisin loppukäyttäjiltä tai vastaanotto- ja keräysjärjestelmistä, joihin kuuluu keräyspisteitä, joita ne perustavat yhteistyössä

a) ajoneuvoakkujen, teollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen ajovoima-akkujen jakelijoiden kanssa 62 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

b) valtuutettujen toimijoiden kanssa, jotka huolehtivat ajoneuvoakkujen, teollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen ajovoima-akkujen uudelleenvalmistuksesta tai käyttötarkoituksen muuttamisesta;

- c) 65 artiklassa tarkoitettujen sähkö- ja elektroniikkalaiteromun ja romuajoneuvojen käsittelylaitosten kanssa niiden toiminnasta peräisin olevien jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen osalta;
- d) viranomaisten tai jätehuollosta niiden puolesta huolehtivien kolmansien osapuolten kanssa 66 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä toimenpiteitä, joilla edellytetään, että ensimmäisen alakohdan a–d alakohdassa tarkoitettut tahot voivat kerätä jäteajoneuvoakkuja, jäteteollisuusakkuja ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkuja ainoastaan, jos ne ovat tehneet sopimuksen tuottajien kanssa tai tuottajayhteisöjen kanssa, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

Jos jäteteollisuusakut on purettava etukäteen yksityisten, ei-kaupallisten käyttäjien tiloissa, tuottajan velvollisuudesta ottaa kyseiset jäteakut takaisin ei saa aiheutua kyseisille käyttäjille mitään kyseisten jäteakkujen purkamiseen ja keräämiseen liittyviä kustannuksia.

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti käyttöön otettujen palautusjärjestelyjen on katettava jäsenvaltion koko alue ottaen huomioon väestön koko ja väestötiheys, jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen odotettu määrä sekä käytettävyys ja läheisyys loppukäyttäjien kannalta, eikä niitä saa rajoittaa alueisiin, joilla jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen keräys ja sen jälkeinen jätehuolto on kannattavaa.

3. Ajoneuvoakkujen, teollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen ajovoima-akkujen tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on

- a) tarjottava 1 kohdassa tarkoitetuille vastaanotto- ja keräysjärjestelmille soveltuva keräysinfrastruktuuri jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen, jotka täyttävät sovellettavat turvallisuusvaatimukset, erilliskeräystä varten ja katettava tarvittavat kyseisille vastaanotto- ja keräysjärjestelmille takaisinotosta aiheutuvat kustannukset; vastaanotto- ja keräysjärjestelmissä on oltava soveltuvat säiliöt tällaisten jäteakkujen keräystä ja tilapäistä varastointia varten, ottaen huomioon kyseisten keräyspisteiden kautta todennäköisesti kerättävien jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen määrä ja vaarallisuus;

- b) kerättävä jäteajoneuvoakut, jäteteollisuusakut ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akut 1 kohdassa tarkoitetuista vastaanotto- ja keräysjärjestelmistä riittävän tiheästi suhteessa erilliskeräysinfrastruktuurin varastointikapasiteettiin ja näiden vastaanotto- ja keräysjärjestelmien kautta yleensä kerättävien jäteakkujen määrään ja vaarallisuuteen; ja

c) huolehdittava loppukäyttäjiltä ja tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista vastaanotto- ja keräysjärjestelmistä kerättyjen jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen toimittamisesta luvan saaneisiin käsittelylaitoksiin 70 ja 73 artiklan mukaisesti.

4. Tämän artiklan 1 kohdan a–d alakohdassa tarkoitetut tahot voivat luovuttaa kerätyt jäteajoneuvoakut, jäteteollisuusakut ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akut 57 artiklan 8 kohdan mukaisesti valituille jätehuoltotoimijoille käsittelyä varten 70 artiklan mukaisesti. Tällöin tämän artiklan 3 kohdan c alakohdan mukainen tuottajan velvoite katsotaan täytetyksi.

2.4 Artikla 62

Jakelijoiden velvollisuudet

1. Jakelijoiden on otettava jäteakut ja -paristot takaisin loppukäyttäjältä maksutta ja ilman, että loppukäyttäjää veloitetaan tai on veloitettu ostamaan uusi akku tai paristo, niiden kemiallisesta koostumuksesta, tavaramerkistä tai alkuperästä riippumatta, seuraavasti:

a) kannettavat jäteakut ja -paristot on otettava takaisin jakelijan vähittäismyyntipaikassa tai sen välittömässä läheisyydessä;

b) kevyiden liikkumisvälineiden jäteakut, jäteajoneuvoakut, jäteteollisuusakut ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akut on otettava takaisin jakelijan vähittäismyyntipaikassa tai sen läheisyydessä.

2. Edellä 1 kohdassa säädettyä takaisinottovelvollisuutta

a) ei sovelleta akkuja ja paristoja sisältäviin jätetuotteisiin;

b) sovelletaan ainoastaan sellaisiin jäteakkujen ja -paristojen luokkiin, joihin kuuluvat akut ja paristot sisältyvät jakelijan valikoimaan, ja kannettavien jäteakkujen ja -paristojen osalta siihen määrään, jonka muut loppukäyttäjät kuin ammattikäyttäjät yleensä poistavat käytöstä.

3. Jakelijoiden on luovutettava takaisin ottamansa jäteakut ja -paristot tuottajille tai tuottajayhteisöille, jotka vastaavat kyseisten jäteakkujen ja -paristojen keräyksen varmistamisesta 59, 60 ja 61 artiklan mukaisesti, tai 57 artiklan 8 kohdan mukaisesti valitulle jätehuoltotoimijalle niiden käsittelyä varten 70 artiklan mukaisesti.

4. Tämän artiklan mukaisia velvoitteita sovelletaan soveltuvin osin jakelijoihin, jotka toimittavat akkuja ja paristoja loppukäyttäjille etäsopimuksin. Näiden jakelijoiden on tarjottava riittävä määrä keräyspisteitä, jotka kattavat jäsenvaltion koko alueen ja ottaen huomioon väestön koko ja väestötiheys, kannettavien jäteakkujen ja -paristojen kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen, jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen odotettu määrä sekä käytettävyys ja läheisyys loppukäyttäjien kannalta, jotta loppukäyttäjät voivat palauttaa akkuja ja paristoja.

5. Jos myynti kattaa toimituksen, jakelijoiden on tarjouduttava ottamaan kannettavat jäteakut ja -paristot, kevyiden liikkumisvälineiden jäteakut, jäteteollisuusakut, jäteajoneuvoakut ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akut maksutta takaisin paikassa, jossa akku tai paristo on toimitettu loppukäyttäjälle, tai paikallisessa keräyspisteessä. Loppukäyttäjälle on ilmoitettava akun tai pariston tilauksen yhteydessä jäteakun tai -pariston palautusjärjestelyistä.

6. Asetuksen (EU) 2022/2065 30 artiklan 1 kohdan d ja e alakohdan noudattamiseksi kyseisen asetuksen III luvun 4 jakson soveltamisalaan kuuluvien verkkoalustojen tarjoajien, jotka antavat kuluttajille mahdollisuuden tehdä etäsopimuksia tuottajien kanssa, on hankittava seuraavat tiedot tuottajilta, jotka tarjoavat akkuja ja paristoja, mukaan luettuina laitteisiin, kevyisiin liikkumisvälineisiin tai muihin ajoneuvoihin sisällytetyt akut ja paristot, unioniin sijoittautuneille kuluttajille:

a) yksityiskohtaiset tiedot, jotka koskevat 55 artiklassa tarkoitettua tuottajarekisteriä, ja tuottajan rekisteröintinumero tai rekisterinumerot kyseisessä rekisterissä;

b) tuottajan omaehtoinen sertifiointi, jossa sitoudutaan tarjoamaan ainoastaan akkuja ja paristoja, mukaan luettuina laitteisiin, kevyisiin liikkumisvälineisiin tai muihin ajoneuvoihin sisällytetyt akut ja paristot, joiden osalta noudatetaan 56 artiklan 1, 2, 3 ja 4 kohdassa, 57 artiklan 1 kohdassa ja 58 artiklan 1, 2 ja 7 kohdassa tarkoitettua laajennettua tuottajavastuuta koskevia vaatimuksia.

2.5 Artikla 65

Käsittelylaitosten toiminnanharjoittajien velvollisuudet

1. Direktiivien 2000/53/EY tai 2012/19/EU soveltamisalaan kuuluvien käsittelylaitosten toiminnanharjoittajien on luovutettava romuajoneuvojen tai sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelystä peräisin olevat jäteakut ja -paristot asiaankuuluvan akku- tai paristoluokan tuottajille tai tuottajayhteisöille, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tai 57 artiklan 8 kohdan mukaisesti valituille jätehuoltotoimijoille niiden käsittelyä varten tämän asetuksen 70 artiklan mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen käsittelylaitosten toiminnanharjoittajien on pidettävä kirjaa kyseisistä luovutuksista.

2.6 Artikla 75

Vähimmäisvaatimukset raportoinnissa toimivaltaisille viranomaisille

1. Kannettavien akkujen ja paristojen tuottajien ja kevyiden liikkumisvälineiden akkujen tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kultakin kalenterivuodelta ainakin seuraavat tiedot akkujen ja paristojen sekä jäteakkujen ja -paristojen akkukemian ja luokan mukaan eriteltynä:

- a) jäsenvaltion alueella ensimmäistä kertaa markkinoilla saataville asetettujen kannettavien akkujen ja paristojen ja kevyiden liikkumisvälineiden akkujen määrä, lukuun ottamatta akkuja ja paristoja, jotka on kyseisenä vuonna viety jäsenvaltion alueen ulkopuolelle ennen niiden myymistä loppukäyttäjille;
- b) jäsenvaltion alueella ensimmäistä kertaa markkinoilla saataville asetettujen yleiskäyttöisten kannettavien akkujen ja paristojen määrä, lukuun ottamatta yleiskäyttöisiä kannettavia akkuja ja paristoja, jotka on kyseisenä vuonna viety jäsenvaltion alueen ulkopuolelle ennen niiden myymistä loppukäyttäjille;
- c) 59 artiklan mukaisesti kerättyjen kannettavien jäteakkujen ja -paristojen määrä ja 60 artiklan mukaisesti kerättyjen kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen määrä;
- d) tuottajan tai tuottajayhteisön saavuttama keräysaste kannettavien jäteakkujen ja -paristojen ja kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen osalta;
- e) kerättyjen kannettavien jäteakkujen ja -paristojen ja kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen määrä, joka on toimitettu käsiteltäväksi luvan saaneisiin laitoksiin;
- f) kerättyjen kannettavien jäteakkujen ja -paristojen ja kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen määrä, joka on viety kolmansiin maihin käsittelyä, uudelleenkäyttöön valmistelua tai käyttötarkoituksen muuttamiseen valmistelua varten;
- g) kerättyjen kannettavien jäteakkujen ja -paristojen ja kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen määrä, joka on toimitettu luvan saaneisiin laitoksiin uudelleenkäyttöön valmistelua tai käyttötarkoituksen muuttamiseen valmistelua varten.

Jos muut jätehuoltotoimijat kuin tuottajat tai tuottajayhteisöt, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, keräävät kannettavia jäteakkuja ja -paristoja tai kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkuja jakelijoilta tai muista kannettavien jäteakkujen ja -paristojen tai kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen keräyspisteistä, niiden on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kultakin kalenterivuodelta kerättyjen kannettavien jäteakkujen ja -paristojen ja kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen määrä akkukemian mukaan eriteltynä.

2. Ajoneuvoakkujen, teollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen ajovoima-akkujen tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kultakin kalenterivuodelta seuraavat tiedot jäteakkujen akkukemian ja luokan mukaan eriteltynä:

- a) jäsenvaltiossa ensimmäistä kertaa markkinoilla saataville asetettujen ajoneuvoakkujen, teollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen ajovoima-akkujen määrä, lukuun ottamatta akkuja, jotka on kyseisenä vuonna viety jäsenvaltion alueen ulkopuolelle ennen niiden myymistä loppukäyttäjille;
- b) kerättyjen jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen määrä, joka on toimitettu luvan saaneisiin laitoksiin valmisteltavaksi uudelleenkäyttöön tai käyttötarkoituksen muuttamiseen;
- c) kerättyjen jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen määrä, joka on toimitettu luvan saaneisiin laitoksiin käsittelyä varten;
- d) kerättyjen jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen määrä, joka on viety kolmansiin maihin uudelleenkäyttöön valmistelua, käyttötarkoituksen muuttamiseen valmistelua tai käsittelyä varten.

3. Jos jätehuoltotoimijat keräävät jäteakkuja ja -paristoja jakelijoilta tai muista ajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen keräyspisteistä tai loppukäyttäjiltä, niiden on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle kultakin kalenterivuodelta seuraavat tiedot jäteakkujen ja -paristojen akkukemian ja luokan mukaan eriteltyinä:

- a) kerättyjen jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen määrä;
- b) kerättyjen jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen määrä, joka on toimitettu luvan saaneisiin laitoksiin valmisteltavaksi uudelleenkäyttöön tai käyttötarkoituksen muuttamiseen;
- c) kerättyjen jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen määrä, joka on toimitettu luvan saaneisiin laitoksiin käsittelyä varten;
- d) kerättyjen jäteajoneuvoakkujen, jäteteollisuusakkujen ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen määrä, joka on viety kolmansiin maihin uudelleenkäyttöön valmistelua, käyttötarkoituksen muuttamiseen valmistelua tai käsittelyä varten.

4. Tämän artiklan 1 kohdan a–g alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin on sisällyttävä tiedot ajoneuvojen ja laitteiden sisältämistä akuista ja paristoista ja ajoneuvoista ja laitteista 65 artiklan mukaisesti poistetuista jäteakuista ja -paristoista.

5. Käsittelyä suorittavien jätahuoltotoimijoiden ja kierrättäjien on ilmoitettava sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa käytetyt akut ja paristot käsitellään, kultakin kalenterivuodelta ja jäsenvaltioittain sen mukaan, mistä käytetyt akut ja paristot on kerätty, seuraavat tiedot:

- a) käsittelyä varten vastaanotettujen jäteakkujen ja -paristojen määrä;
- b) uudelleenkäyttöön valmisteltavien, käyttötarkoituksen muuttamiseen valmisteltavien tai kierrätettävien jäteakkujen ja -paristojen määrä;
- c) tiedot jäteakkujen ja -paristojen kierrätystehokkuudesta, jäteakuista ja -paristoista peräisin olevien materiaalien talteenotosta sekä lopullisten jakeiden määränpäästä ja määrästä.

Kierrätystehokkuutta ja materiaalien talteenottoa koskevaan raportointiin on sisällytettävä kaikki kierrätyksen yksittäiset vaiheet ja kaikki vastaavat kierrätysprosessista saatavat jakeet. Jos kierrätystoimet suoritetaan useammassa kuin yhdessä laitoksessa, on ensimmäinen kierrättäjä vastuussa tietojen keräämisestä ja toimittamisesta toimivaltaisille viranomaisille.

Sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jossa jäteakut ja -paristot käsitellään, on toimitettava tässä kohdassa tarkoitetut tiedot sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa akut ja paristot kerättiin, jos se on eri jäsenvaltio.

Jäteakut ja -paristot, jotka on lähetetty toiseen jäsenvaltioon käsiteltäväksi, on sisällytettävä kierrätystehokkuutta ja materiaalien talteenottoa koskeviin tietoihin, ja ne on otettava huomioon liitteessä XII vahvistettujen tavoitteiden saavuttamisessa siinä jäsenvaltiossa, jossa jäte kerättiin.

6. Jos muut kuin 5 kohdassa tarkoitetut jätteen haltijat vievät akkuja tai paristoja käsiteltäväksi, niiden on toimitettava tiedot käsiteltäväksi vietyjen erilliskerättyjen jäteakkujen ja -paristojen määrästä sekä 5 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetut tiedot niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa ne sijaitsevat.

7. Tässä artiklassa tarkoitettujen tuottajien tai tuottajayhteisöjen, jos sellaisia on nimetty 57 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jätahuoltotoimijoiden tai jätteen haltijoiden on raportoitava kuuden kuukauden kuluessa sen raportointivuoden päättymisestä, jolta tiedot on kerätty. Ensimmäinen raportointikausi on ensimmäinen täysi kalenterivuosi sen täytäntöönpanosäädöksen voimaantulon jälkeen, jossa komissiolle raportoinnin muoto vahvistetaan 76 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

8. Toimivaltaisten viranomaisten on otettava käyttöön sähköiset järjestelmät, joiden kautta tiedot on toimitettava niille, ja täsmennettävä käytettävät muodot.

9. Jäsenvaltio voi sallia, että toimivaltaiset viranomaiset pyytävät lisätietoja, jotka ovat tarpeen ilmoitettujen tietojen luotettavuuden varmistamiseksi.

2.7 Artikla 76

Raportointi komissiolle

1. Jäsenvaltioiden on asetettava julkisesti saataville kultakin kalenterivuodelta kootussa muodossa, jonka komissio on vahvistanut 5 kohdan nojalla hyväksytyssä täytäntöönpanosäädöksessä, seuraavat tiedot kannettavista akuista ja paristoista, kevyiden liikkumisvälineiden akuista, ajoneuvoakuista, teollisuusakuista ja sähköajoneuvojen ajovoima-akuista akkujen tai paristojen luokan ja akkukemian mukaan eriteltyinä:

- a) jäsenvaltiossa ensimmäistä kertaa markkinoilla saataville asetettujen akkujen ja paristojen määrä, mukaan lukien laitteisiin, ajoneuvoihin tai teollisuustuotteisiin sisällytetyt akut ja paristot, mutta lukuun ottamatta akkuja ja paristoja, jotka on kyseisenä vuonna viety jäsenvaltion alueen ulkopuolelle, ennen niiden myymistä loppukäyttäjille;
- b) 59, 60 ja 61 artiklan mukaisesti kerättyjen jäteakkujen ja -paristojen määrä ja keräysaste liitteessä XI esitetyn menetelmän mukaisesti laskettuna;
- c) sellaisten jäteteollisuusakkujen määrä ja sähköajoneuvojen jäteajovoima-akkujen määrä, jotka on kerätty ja toimitettu luvan saaneisiin laitoksiin valmisteltavaksi uudelleenkäyttöön tai käyttötarkoituksen muuttamiseen;
- d) liitteessä XII olevassa B osassa tarkoitettujen kierrätystehokkuuksien saavutetut arvot ja liitteessä XII olevassa C osassa tarkoitetun materiaalien talteenoton saavutetut arvot kyseisessä jäsenvaltiossa kerättyjen akkujen ja paristojen osalta.

Jäsenvaltioiden on asetettava kyseiset tiedot saataville 18 kuukauden kuluessa sen raportointivuoden päättymisestä, jolta tiedot on kerätty. Niiden on julkistettava kyseiset tiedot sähköisesti komission 5 kohdan mukaisesti vahvistamassa muodossa käyttäen helposti saatavilla olevia datapalveluja. Tietojen on oltava luettavissa koneellisesti, niitä on voitava lajitella ja niistä on voitava suorittaa hakuja, ja niiden on noudatettava kolmansien osapuolten käytön avoimia standardeja. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle, kun ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot asetetaan saataville.

Ensimmäinen raportointikausi on ensimmäinen täysi kalenterivuosi sen täytäntöönpanosäädöksen voimaantulon jälkeen, jossa komissiolle raportoinnin muoto vahvistetaan 5 kohdan mukaisesti.

Sen lisäksi, että sovelletaan direktiiveissä 2000/53/EY ja 2012/19/EU säädettyjä velvoitteita, tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a–d alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin on sisällyttävä tiedot ajoneuvoihin ja laitteisiin sisältyvistä akuista ja paristoista ja kyseisistä ajoneuvoista ja laitteista 65 artiklan mukaisesti poistetuista jäteakuista ja -paristoista.

2. Edellä 1 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitettuun kierrätystehokkuutta ja materiaalin talteenottoa koskevaan raportointiin on sisällytettävä kaikki kierrätyksen yksittäiset vaiheet ja kaikki vastaavat kierrätysprosessista saatavat jakeet.
3. Jäsenvaltioiden tämän artiklan mukaisesti saataville asettamiin tietoihin on liitettävä laaduntarkastusraportti, joka on esitettävä komission 5 kohdan mukaisesti vahvistamassa muodossa.
4. Komissio kokoaa ja tarkastelee tämän artiklan mukaisesti saataville asetettuja tietoja. Komissio julkaisee kertomuksen, jossa arvioidaan tietojenkeruun järjestämistä, jäsenvaltioissa käytettyjä tietolähteitä ja menetelmiä sekä kyseisten tietojen täydellisyyttä, luotettavuutta, oikea-aikaisuutta ja johdonmukaisuutta. Kyseiseen arviointiin voi sisältyä erityisiä parannussuosituksia. Kertomus laaditaan kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun jäsenvaltiot ovat ensimmäisen kerran toimittaneet tiedot, ja tämän jälkeen neljän vuoden välein.
5. Komissio hyväksyy 18 päivään elokuuta 2025 mennessä täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan komissiolle toimitettavien tietojen muoto sekä jäteakkujen ja -paristojen keräämiseen ja käsittelyyn liittyvät arviointimenetelmät ja toiminnalliset edellytykset tämän artiklan 1 ja 4 kohdan soveltamiseksi. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 90 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3 Keräysverkostoa koskevien vaatimusten ohje

3.1 Yleiset vaatimukset

Tuottajan tai tuottajayhteisön on järjestettävä jäteparistojen ja -akkujen vastaanotto siten, että palvelutasoa ja saavutettavuutta koskevat seuraavat vähimmäisvaatimukset täyttyvät:

- Vastaanottopisteillä otetaan vastaan vastaanottopisteen ja tuottajan tai tuottajayhteisön väliseen sopimukseen kuuluvien akkuluokkien kaikki jäteakut ja -paristot erikseen niiden luonteesta, kemiallisesta koostumuksesta, kunnosta, tavaramerkistä tai alkuperästä riippumatta.
- Vastaanottopisteille akkujen ja paristojen toimittaminen on jätelain 49 §:n 1 momentin mukaisesti maksutonta ja vaivatonta jäteakun tai -pariston haltijalle ja muulle toimittajalle.
- Tuottajan tai tuottajayhteisön on tarjottava maksutta keräysverkostoonsa kuuluville vastaanottopisteille tarvittavat keräys- ja kuljetusvälineet.
- Vastaanottoaikoja on väestötiheys huomioon ottaen alueittain tasapuolisesti koko maassa. Tuottajan tai tuottajayhteisön on osoitettava valvovalle viranomaiselle vastaanottopisteverkoston riittävä kattavuus.

3.2 Kannettavat akut ja paristot

Kannettavien akkujen ja paristojen tuottajan tai tuottajayhteisön on sen lisäksi, mitä akkuasetuksen artiklassa 59 säädetään, järjestettävä kannettavien jäteparistojen ja -akkujen vastaanotto siten, että jokaisessa kunnassa on mahdollisten jakelijoiden vastaanottopisteiden lisäksi vähintään yksi tuottajien tai tuottajayhteisön keräysverkostoon kuuluva alueellinen vastaanottoaika. Jos jätelain, akkuasetuksen sekä vastaanoton yleiset vaatimukset (3.1.) muutoin täyttyvät, voidaan kunnassa oleva kiinteä vastaanottoaika korvata siirrettävillä vastaanottoaikoilla, noutopalvelulla tai muulla vastaavalla keräysjärjestelyllä.

3.3 Kevyiden liikkumisvälineiden akut

Kevyiden liikkumisvälineiden akkujen tuottajan tai tuottajayhteisön on sen lisäksi, mitä akkuasetuksen artiklassa 60 säädetään, järjestettävä kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen vastaanotto siten, että jokaisessa kunnassa on mahdollisten jakelijoiden vastaanottopisteiden lisäksi vähintään yksi tuottajien tai tuottajayhteisön keräysverkostoon kuuluva alueellinen vastaanottopaikka. Jos jätelain, akkuasetuksen sekä vastaanoton yleiset vaatimukset (3.1.) muutoin täyttyvät, voidaan kunnassa oleva kiinteä vastaanottopaikka korvata siirrettävillä vastaanottopaikoilla, noutopalvelulla tai muulla vastaavalla keräysjärjestelyllä.

3.4 Ajoneuvoakut

Ajoneuvoakkujen tuottajan tai tuottajayhteisön on sen lisäksi, mitä akkuasetuksen artiklassa 61 säädetään, järjestettävä ajoneuvoakkujen vastaanotto siten, että jokaisessa kunnassa on mahdollisten jakelijoiden vastaanottopisteiden lisäksi vähintään yksi tuottajien tai tuottajayhteisön keräysverkostoon kuuluva alueellinen vastaanottopaikka. Jos jätelain, akkuasetuksen sekä vastaanoton yleiset vaatimukset (3.1.) muutoin täyttyvät, voidaan kunnassa oleva kiinteä vastaanottopaikka korvata siirrettävillä vastaanottopaikoilla, noutopalvelulla tai muulla vastaavalla keräysjärjestelyllä.

3.5 Teollisuusakut

HUOM! Artiklan 61 kohdassa 1 on ollut käännösvirhe artiklan 1 kohdan alakohdassa 3. Virhe on [korjattu](#), ja korjauksen jälkeen kohdassa säädetään: ”Jos jäteteollisuusakut on purettava etukäteen yksityisten, ei-kaupallisten käyttäjien tiloissa, tuottajan velvollisuudesta ottaa kyseiset jäteakut takaisin ei saa aiheutua kyseisille käyttäjille mitään kyseisten jäteakkujen purkamiseen ja keräämiseen liittyviä kustannuksia.”.

3.5.1 Alle 50 kiloiset teollisuusakut

Teollisuusakkujen tuottajan tai tuottajayhteisön on sen lisäksi, mitä akkuasetuksen artiklassa 61 säädetään, järjestettävä alle 50 kiloisten jäteteollisuusakkujen vastaanotto siten, että etäisyys lähimpään alueelliseen vastaanottopisteeseen tulee olla kohtuullinen ja vastaanottopaikkoja on väestötiheys huomioon ottaen oltava tasapuolisesti koko maassa. Keräys tulee ulottaa jokaiseen kuntaan joko kiinteillä vastaanottopaikoilla, siirrettävillä vastaanottopaikoilla, noutopalvelulla tai muulla vastaavalla keräysjärjestelyllä noudattaen muutoin vastaanoton jätelain, akkuasetuksen sekä vastaanoton yleisiä vaatimuksia (3.1.).

Jos jäteteollisuusakut on purettava etukäteen yksityisten, ei-kaupallisten käyttäjien tiloissa, tuottajayhteisön on järjestettävä kyseisten jäteakkujen purkaminen ja kerääminen maksutta.

3.5.2 Yli 50 kiloiset teollisuusakut

Teollisuusakkujen tuottajan tai tuottajayhteisön on sen lisäksi, mitä akkuasetuksen artiklassa 61 säädetään, järjestettävä yli 50 kiloisten jäteteollisuusakkujen vastaanotto siten, että etäisyys lähimpään alueelliseen vastaanottopisteeseen tulee olla kohtuullinen ja vastaanottopaikkoja on väestötiheys huomioon ottaen oltava tasapuolisesti koko maassa. Keräys tulee ulottaa vähintään jokaiseen maakuntaan joko kiinteillä vastaanottopaikoilla, siirrettävillä vastaanottopaikoilla, noutopalvelulla tai muulla vastaavalla keräysjärjestelyllä noudattaen muutoin vastaanoton jätelain, akkuasetuksen sekä vastaanoton yleisiä vaatimuksia (3.1.).

Jos jäteteollisuusakut on purettava etukäteen yksityisten, ei-kaupallisten käyttäjien tiloissa, tuottajayhteisön on järjestettävä kyseisten jäteakkujen purkaminen ja kerääminen maksutta.

3.6 Ajovoima-akut

Ajovoima-akkujen tuottajan tai tuottajayhteisön on sen lisäksi, mitä akkuasetuksen artiklassa 61 säädetään, järjestettävä jäteajovoima-akkujen vastaanotto siten, että etäisyys lähimpään alueelliseen vastaanottopisteeseen tulee olla kohtuullinen ja vastaanottopaikkoja on väestötiheys huomioon ottaen oltava tasapuolisesti koko maassa. Keräys tulee ulottaa jokaiseen kuntaan joko kiinteillä vastaanottopaikoilla, siirrettävillä vastaanottopaikoilla, noutopalvelulla tai muulla vastaavalla keräysjärjestelyllä noudattaen muutoin vastaanoton jätelain, akkuasetuksen sekä vastaanoton yleisiä vaatimuksia (3.1.).

4 Jakelijoiden vastaanottovaatimuksien ohje

4.1 Jakelijat, jotka myyvät akkuja ja paristoja vähittäismyyntipaikassaan:

Kannettavat akut ja paristot on otettava takaisin jakelijan vähittäismyyntipaikassa tai sen välittömässä läheisyydessä. Tämä tarkoittaa, että kannettavien akkujen ja paristojen jakelijan on ensisijaisesti sovittava kannettavien jäteakkujen ja -paristojen vastaanotosta vähittäismyyntipaikassaan tai sen piha-alueella kannettavien akkujen ja paristojen tuottajayhteisön kanssa. Toissijaisesti jakelija voi sopia kannettavien akkujen ja paristojen tuottajayhteisön kanssa, että vastaanotto voidaan järjestää muussa paikassa, joka on akun tai pariston haltijan kannalta vähintään yhtä helposti saavutettavissa kuin jakelijan vähittäismyyntipaikka ja jos tämä on kannettavien akkujen ja paristojen tuottajayhteisön järjestämän kuljetuksen kannalta tarkoituksenmukaista. Muulla paikalla voidaan tarkoittaa esimerkiksi samassa kauppa- tai ostoskeskuksessa tai sen piha-alueella olevaa useamman jakelijan yhteistä vastaanottopaikkaa. Vaihtoehtoinen paikka tulee kuitenkin olla vähittäismyyntipaikan välittömässä läheisyydessä sekä jakelijan järjestämä tai jakelijalla tulee olla sopimus vastaanottopaikan käyttämisestä. Useamman jakelijan yhdessä järjestämä vastaanottopaikka voi palvella akkujen ja paristojen haltijoita paremmin kuin jokaisessa myyntipisteessä tapahtuva vastaanotto. Mikäli jakelija on sopinut toissijaisesta vastaanottojärjestelystä, tulee jakelijan erityisesti huomioida tämä akkuasetuksen 74 artiklan mukaisessa tiedotuksessaan loppukäyttäjille.

Kevyiden liikkumisvälineiden akut on otettava takaisin jakelijan vähittäismyyntipaikassa tai sen läheisyydessä. Tämä tarkoittaa, että kevyiden liikkumisvälineiden akkujen jakelijan on ensisijaisesti sovittava kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen vastaanotosta vähittäismyyntipaikassaan tai sen piha-alueella kevyiden liikkumisvälineiden akkujen tuottajayhteisön kanssa. Mikäli vähittäismyyntipaikan läheisyydessä saman kunnan alueella on kyseisten jäteakkujen keräyspiste, voi kevyiden liikkumisvälineiden akkujen jakelija toissijaisesti perustellusta syystä sopia kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen vastaanotosta kyseisessä alueellisessa keräyspisteessä kevyiden liikkumisvälineiden akkujen tuottajayhteisön kanssa. Mikäli jakelija on sopinut toissijaisesta vastaanottojärjestelystä, tulee jakelijan erityisesti huomioida tämä akkuasetuksen 74 artiklan mukaisessa tiedotuksessaan loppukäyttäjille.

Ajoneuvoakut on otettava takaisin jakelijan vähittäismyyntipaikassa tai sen läheisyydessä. Tämä tarkoittaa, että ajoneuvoakkujakelijan on ensisijaisesti sovittava jäteajoneuvoakkujen vastaanotosta vähittäismyyntipaikassaan tai sen piha-alueella ajoneuvoakkujen tuottajayhteisön kanssa. Mikäli vähittäismyyntipaikan läheisyydessä saman kunnan alueella on kyseisten jäteakkujen alueellinen keräyspiste, voi ajoneuvoakkujen jakelija toissijaisesti perustellusta syystä sopia jäteajoneuvoakkujen vastaanotosta kyseisessä alueellisessa keräyspisteessä ajoneuvoakkujen tuottajayhteisön kanssa. Mikäli jakelija on sopinut toissijaisesti vastaanottojärjestelystä, tulee jakelijan erityisesti huomioida tämä akkuasetuksen 74 artiklan mukaisessa tiedotuksessaan loppukäyttäjille.

Teollisuusakut on otettava takaisin jakelijan vähittäismyyntipaikassa tai sen läheisyydessä. Tämä tarkoittaa, että teollisuusakkujakelijan on ensisijaisesti sovittava jäteteollisuusakkujen vastaanotosta vähittäismyyntipaikassaan tai sen piha-alueella teollisuusakkujen tuottajayhteisön kanssa. Mikäli vähittäismyyntipaikan läheisyydessä alle 50 kiloisten jäteteollisuusakkujen osalta saman kunnan alueella ja yli 50 kiloisten jäteteollisuusakkujen osalta saman maakunnan alueella on kyseisten jäteakkujen alueellinen keräyspiste, voi teollisuusakkujen jakelija toissijaisesti perustellusta syystä sopia jäteteollisuusakkujen vastaanotosta kyseisessä alueellisessa keräyspisteessä teollisuusakkujen tuottajayhteisön kanssa. Mikäli jakelija on sopinut toissijaisesti vastaanottojärjestelystä, tulee jakelijan erityisesti huomioida tämä akkuasetuksen 74 artiklan mukaisessa tiedotuksessaan loppukäyttäjille.

Ajovoima-akut on otettava takaisin jakelijan vähittäismyyntipaikassa tai sen läheisyydessä. Tämä tarkoittaa, että ajovoima-akkujakelijan on ensisijaisesti sovittava jäteajovoima-akkujen vastaanotosta vähittäismyyntipaikassaan tai sen piha-alueella ajovoima-akkujen tuottajayhteisön kanssa. Mikäli vähittäismyyntipaikan läheisyydessä saman maakunnan alueella on kyseisten jäteakkujen alueellinen keräyspiste, voi ajovoima-akkujen jakelija toissijaisesti perustellusta syystä sopia jäteajovoima-akkujen vastaanotosta kyseisessä alueellisessa keräyspisteessä ajovoima-akkujen tuottajayhteisön kanssa. Mikäli jakelija on sopinut toissijaisesti vastaanottojärjestelystä, tulee jakelijan erityisesti huomioida tämä akkuasetuksen 74 artiklan mukaisessa tiedotuksessaan loppukäyttäjille.

4.2 Jakelijat, jotka myyvät akkuja ja paristoja etäsopimuksilla Suomen sisällä

Mikäli Suomeen sijoittautuneen jakelijan akkujen ja paristojen myynti tapahtuu etäsopimuksilla, eikä myynti kata tuotteiden toimitusta, vaan ostaja noutaa tuotteet jakelijan omalta noutopisteeltä, tulee jakelijan vähintään ottaa vastaan noutopisteillään niiden akkuluokkien jäteakkuja, joita jakelija itse myy. Teollisuusakkujen ja -paristojen osalta vaatimus koskee sitä kokoluokkaa (yli tai alle 50 kiloiset), joita jakelija itse myy. Vastaanotosta tulee sopia tuottajayhteisöjen kanssa ja kaikki kerätyt jäteakut tulee luovuttaa tuottajayhteisölle.

Mikäli Suomeen sijoittautuneen jakelijan akkujen ja paristojen myynti tapahtuu etäsopimuksilla ja myynti kattaa akkujen ja paristojen toimituksen ostajalle Suomen sisällä, tulee ostajalle tilauksen yhteydessä vähintään ilmoittaa missä jäteakkujen alueelliset keräyspisteet sijaitsevat. Lisäksi myyjän tulee sopia vastaanotosta alueellisella keräyspisteellä kyseisen akkuluokan tuottajayhteisön kanssa. Tällä hetkellä kannettavien jäteakkujen ja paristojen, kevyiden liikkumisvälineiden jäteakkujen, alle 25 kiloisten teollisuusakkujen sekä ajoneuvoakkujen alueelliset keräyspisteet löytyvät osoitteessa www.kierratys.info. Sähkö- ja hybridiajoneuvojen ajovoima-akkujen keräyspisteet löytyvät: <https://autokierratys.fi/kierratysohje/vastaanottopaikat/#karttahaku>.

5 Raportointivaatimuksien ohje

Koska Suomessa jätelain 62 §:n mukaan tuottajavastuuvollisuuksiensa täyttämiseksi tuottajan on liityttävä tuottajarekisteriin hyväksytyyn tuottajayhteisöön tai perustettava sellainen yhdessä muiden tuottajien kanssa, ei Suomen markkinoilla tulisi olla muita kuin tuottajayhteisöihin kuuluvien tuottajien markkinoille asettamia paristoja ja akkuja. Tuottajayhteisöillä on jätelain 47 §:n mukaisesti ensisijainen oikeus järjestää jäsentensä puolesta niiden akkujen ja paristojen jätehuolto, joiden osalta tuottajayhteisö on hyväksytty. Jätelain 47 §:n mukaan kaikki jäteakut tulee kerätä ja vastaanottaa yhteistyössä tuottajayhteisöjen kanssa, joten Suomen markkinoille ei tulisi päätyä tuottajayhteisöjen jätehuoltojärjestelmien ulkopuolisia jäteakkuja (pl. akkuasetuksen soveltamisalaan kuulumattomia akkuja). Kaikkien keräyspisteiden tulee toimittaa keräämänsä jäteakut tuottajayhteisöjen jätehuoltojärjestelmään. Täten määritellään toimijoiden raportointivaatimusten selkeyttämiseksi, että tuottajayhteisöt keräävät kaikkien vastuullaan olevien paristojen ja akkujen osalta (joiden osalta tuottajayhteisö on hyväksytty ja jotka kuuluvat tuottajayhteisön vastuulle) tuottajavastuuta koskevat raportoitavat tiedot.

5.1 Tuottajayhteisöjen raportointi

Tuottajayhteisö kerää järjestelmäänsä kuuluvilta toimijoilta (kuten tuottajilta, vastaanottopisteiltä ja käsittelijöiltä) tuottajavastuuta koskevat raportoitavat akku- ja paristotiedot, kokoaa ne yhteen ja toimittaa tuottajavastuuta valvovalle viranomaiselle.

5.2 Tuottajien raportointi

Artiklassa 75 kohdassa 1 ja 2 mainittujen tuottajien tulee raportoida kohdassa mainitut tietonsa sille tuottajayhteisölle, jonka jäsen on kyseisten paristojen ja akkujen osalta.

5.3 Muiden kuin tuottajien raportointi

5.3.1 Suomessa syntynyt akkujäte

Artiklan 75 kohdissa 1 ja 3 mainittujen muiden jätehuoltotoimijoiden tulee jätelain 47 §:n mukaisesti kerätä jäteakkuja yhteistyössä tuottajien kanssa. Keräyspisteiden tulee aina toimittaa keräämänsä jäteakut tuottajayhteisöjen järjestelmien mukaisesti eteenpäin, joten tiedot kerättyjen jäteakkujen määristä tulee toimittaa tuottajayhteisölle jätehuoltojärjestelmän ja sopimusehtojen mukaisesti.

Artiklan 75 kohdassa 5 mainittujen käsittelyä suorittavien jätehuoltotoimijoiden ja kierrättäjien sekä kohdassa 6 mainittujen muiden toimijoiden on ilmoitettava kyseisissä kohdassa mainitut tiedot jäteakkujen käsittelyistä määristä sekä käsittelyprosessista mukaan lukien tiedot kierrätystehokkuudesta ja materiaalien talteenotosta sille tuottajayhteisölle, jonka lukuun toimija akkuja käsittelee.

Artiklassa 65 mainittujen käsittelylaitosten toiminnanharjoittajien on pidettävä kirjaa artiklan mukaisista luovutuksista ja toimitettava näistä tiedot kyseessä olevien paristojen ja akkujen tuottajayhteisölle.

Raportointivelvoitteiden selkeyttämiseksi kaikkien jätehuoltotoimijoiden tuottajavastuuta koskevat raportointivelvoitteet tarkoittavat siis Suomessa raportointia tuottajayhteisölle, joka raportoi kootusti kaikki akku- ja paristotiedot valvovalle viranomaiselle. Täten jätehuoltotoimijoiden ei tarvitse raportoida samoja tietoja erikseen sekä tuottajayhteisölle että tuottajavastuuta valvovalle viranomaiselle.

Soveltamisohje ei koske muita raportointivelvoitteita, kuten ympäristöluvan mukaisia raportointivelvoitteita.

5.3.2 Ulkomailta maahantuotu akkujäte

Mikäli jätehuoltotoimija käsittelee ulkomailta Suomeen tuotuja jäteakkuja ja paristoja eli muualla kuin Suomessa syntynyttä akku- ja paristojätettä (jota ei käsitellä suomalaisten tuottajayhteisöjen sopimusten mukaisesti), on toimijan erikseen raportoitava tiedot kyseisistä jätteistä ja -paristoista suoraan tuottajavastuuta valvovalle viranomaiselle akkuasetuksen artiklan 75 mukaisesti.

Soveltamisohje ei koske muita raportointivelvoitteita, kuten ympäristöluvan mukaisia raportointivelvoitteita.

Jaana Mäenpää
02.03.2026